

1839.

No. 59.

LEEUWARDER

D I N G S D A G

COURANT

den 23 JULIJ.

P R U I S S E N .

BERLIJN, den 13 Julij. Door Z. M. is, op het aanhoudend verzoek des Sultans dezer dagen aan verscheiden officieren de vergunning gegeven, in het leger des Sultans dienst te nemen. Dien tengevolge zullen nog in deze maand 8 officieren, 3 van de kavallerie, 3 van de infanterie, een van de artillerie en een van de genie, benevens 16 onderofficieren naar Konstantinopel vertrekken.

D U I T S C H L A N D .

FRANKFORT, den 14 Julij. De Zwitsersche Landdag heeft met eene meerderheid van 20 stemmen zich tegen de scheiding van Beneden- en Opper-Wallis verklaard, en met 14 stemmen besloten, om, onder bescherming van het eedgenootschap, eenen constitutie-raad te doen benoemen, welke eene nieuwe staatsregeling voor het geheele kanton zal moeten ontwerpen. De onderscheidene gemeenten zullen leden voor dezen raad verkiezen, naar mate van hare bevolking. Voorts is eene eedgenootschappelijke commissie van 7 leden benoemd, om de uitvoering van dit besluit te regelen.

Van den 15den. Het gisteren alhier met eene buitengewone gelegenheid aangebrachte bericht van het overlijden des Sultans schijnt aan geen twijfel onderhevig te zijn, maar is nog niet nader bevestigd. — Buitendien zijn ook geene nadere tijdingen uit het Oosten bekend.

Uit Hongarije meldt men, dat de oppositie in den Rijksdag steeds eene vijandige houding tegen het bewind aanneemt. Een der leden van die partij is zoo ver gegaan, van een voorstel te doen, strekkende, om het gerechtshof, hetwelk in der tijd den baron *Vesselengi* en den heer *Kossuth* veroordeeld heeft, als schuldig aan staatkundige woeling, deswege in staat van beschuldiging te stellen, en die vonnissen nietig te verklaren.

Z. D. de hertog van Brunswijk is den 9 dezer uit Weenen, over Dresden, naar zijne residentie teruggekeerd.

Van den 16den. Het bericht van den dood van Sultan *Mahmud* wordt door het Oostenrijksche regeringsblad op de volgende wijze medegedeeld:

„Volgens berichten uit Konstantinopel, welke langs een buitengewonen weg ontvangen zijn, is Sultan *Mahmud* den 1 Julij des morgens aldaar overleden. Dit werd nog dien eisen dag door het ministerie der Porte aan de vreemde gezanten in de volgende bewoordingen bekend gemaakt: „Op heden Maandag (den 1sten) tegen den morgenstond, heeft, naar Gods eeuwig raadsbesluit, Sultan *Mahmud Khan*, Keizer der Osmanen, dit tijdelijke leven verlaten, en Hoogstdezelfs Kroonprins, de doorluchtige, verhevene, magtige Sultan *Abdul Medschid Khan*, den troon zijner voorvaderen gelukkig beklommen en naar de gewoonte en het oud gebruik des Keizerrijks de huldiging van alle de verzamelde grootwaardigheid-bekleeders, van de hooge geestelijkheid, de opperbevelhebbers der troepen, de ministers der Porte en staats-ambtenaren ontvangen.”

„Reeds twee dagen vóór den dood des Sultans, op den 29 Junij, waren zoo wel aan *Hafiz*-Pacha als aan den *Kapudan*-Pacha bevelen gezonden, om met het leger en de vloot, daar waar zij deze bevelen ontvangen zouden, te blijven.

„De volmaakte rust heerscht in de hoofdstad; maar alle gemoederen zijn met diep leedwezen vervuld. Levendig gevoelen hovenal de in deze landen gevestigde Christenen het verlies van den afgestorven Monarch. Zij zullen de bescherming, die hij hun bij elke gelegenheid verleende, en de verdraagzaamheid nooit vergeten, die hij jegens hen betoonde, en die hem eene onvergankelijke aanspraak op hunne dankbaarheid verzekeren.

„*Mahmud II* was de 30ste Souverein van *Osmanen* stam, en de vier en twintigste, die in Konstantinopel regeerde, sedert de verovering dier stad door de Turken in 1453.

„Wanneer men de hoofdgebeurtenissen zijner een en dertigjarige regering overziet, dan bevindt men ongetwijfeld, dat er daaronder zijn, die tegen onze Europeesche begrippen aandruischen, maar waarvan de aanleiding minder in het hart des Sultans, dan in de zeden des lands en in historische gewoonten gezocht, en welke derhalve veelal aan eene harde noodzakelijkheid toegeschreven moeten worden. Het is niet te ontkennen, dat hij als Monarch het goede opregtelijk wilde, zich verlichter denkbeelden zocht eigen te maken, en zich boven eene menigte vooroordeelen verhef, welke eenen hinderpaal voor alle verlichting opleverden en om welke te bestrijden eene niet geringe mate van moed vereischt werd. — De dood verraste hem, eer hij nog alle de plannen, die hij voor het welzijn van zijn rijk koesterde, had kunnen uitvoeren. In allen gevalle zal de geschiedenis hem onder de Ottomannische Vorsten eene aanzienlijke plaats aanwijzen.”

Z. K. H. de Russische Grootvorst Troonopvolger is den 5 dezer, in volkomen welstand, van zijne langdurige reis te St. Petersburg wedergekeerd. Omtrent de huwelijksverbintenis van dien Prins met Prinses *Maria* van Hessen is nog wel niets officieels bekend gemaakt, maar men blijft daaraan echter nog altijd geloof hechten.

De Koning van Hanover heeft den 16 dezer eene proclamatie uitgevaardigd, waarin hij zich beklagt over het adres, door de magistraat der hoofdstad aan de Deutsche Bondsvergadering ingezonden, en den stadsdirecteur *Numann* van zijn ambt afzet, terwijl Z. M. het onderzoek der zaak en het straffen der schuldigen verder aan den bevoegden regter overlaat.

E N G E L A N D .

LONDEN, den 17 Julij. Te Birmingham is het oproer met vernieuwde woede uitgebroken. Maandag had het gerucht, dat de heer *Attwood* die stad bezoeken en eene redevoering in de vergadering der Chartisten houden zou, eene groote menigte op de been gebracht, die, in hare verwachting te leur gesteld, zich, na een paar oproerige aanspraken gehoord te hebben, naar het plein de Bullring begaf en, door de werkeloosheid der troepen en politie aangemoedigd, de schromelijkste ongeregeldeheden pleegde. Niet minder dan achttien huizen, meestal van voornamelijk winkeliers, werden geheel uitgeplunderd, twee daarvan, die van de heeren *Bourne* en *Leggett*, tot den grond toe afgebrand, en verscheiden der anderen gedeeltelijk vernield. De schade wordt op meer dan veertigduizend ponden sterling berekend, en zij die haar geleden hebben eischen daarvoor vergoeding van de leden der stedelijke regering, dewijl deze niet gezorgd hebben dat het oproer in de beginselen gestuit werd.

Eerst des avonds ten tien ure, nadat het volk gedurende anderhalf uur meester van het plein geweest was, trokken de troepen en gewapende politie op, en dreven den woesten hoop binnen weinige oogenblikken uiteen. Dingsdag morgen was het rustig.

Deze verontrustende gebeurtenis heeft gisteren aanleiding tot levendige debatten in het Hoogerhuis gegeven. De graaf van *Warwick*, lord luitenant van het graafschap van dien naam, in hetwelk Birmingham ligt, beklagt zich dat hij, noch van de stedelijke regering, noch van het bureau van binnenlandsche zaken, berichten van het aldaar gebeurde ontvangen had, zoodat hij nu aan den eersten minister *Melbourne* vragen moest wat aldaar was voorgevallen, en of hij de gewapende magt die zich thans te Birmingham bevond voldoende achtte om de rust te herstellen. Dit laatste werd door lord *Melbourne* bevestigend beantwoord, met bijvoeging dat, volgens de laatste berichten, alles tot kalmte was teruggekeerd, maar dat de door hem ontvangen tijdingen niet voldoende waren om een juist verslag van het gebeurde te geven. Hierover gaf de hertog van *Wellington* zijne verbazing te kennen, en wierp de schuld van het voorgevallene op het ministerie, inzonderheid op lord *J. Russell*, die te Birmingham overheidspersonen had aangesteld welke niet in staat waren de bezittingen der ingezetenen tegen een woedend gemeen te beveiligen. Dit werd door lord *Melbourne* zeer euvel opgenomen, maar de hertog bleef volhouden dat de Regering het kwaad in de beginselen had moeten stuiten, en een onderzoek naar het gedrag der overheid sedert den aanvang der oproerigheden bevelen.

In de graafschappen Cheshire, Yorkshire en Lancashire blijven de woelingen der Chartisten voortduren, en zij oefenen daar een maar al te grooten invloed op de werklieden in de kolenmijnen uit, velen waarvan geweigerd hebben te arbeiden en hunnen tijd met politieke bijeenkomsten doorbrengen.

De Regering betoont zich genegen om aan het verlangen van een groot aantal kooplieden, reeders en fabrikanten te voldoen, door Nieuw-Zeeland tot eene Engelsche kolonie te maken.

F R A N K R I J K .

PARIS, den 15 Julij. Het onderzoek naar de aanstokers van de republikeinsche woelingen in Marseille wordt druk voortgezet. De in verzekerde bewaring gestelde *Carpentras* schijnt zich als geheel en al onschuldig te willen doen voorkomen.

Men doet nog altijd vlijtige nasporingen naar *Blanqui*, die een der hoofden van den aanslag van den 12 Mei is geweest.

Uit Spanje wordt weinig bijzonders gemeld. De democratische partij schijnt verdeeld van gevoelen, en de zoogenaamde moderaten, of gematigde Constitutionelen, vleijen zich, dat de meerderheid der nieuw te benoemen Cortes in hunnen geest gestemd zal zijn.

Ten aanzien der krijgsverrigtingen der wederzijdsche partijen blijft alles bij het oude. *Espartero* meent genoeg gedaan te hebben met het bezetten van Ramales en Guardamino, en blijft werkeloos. *D. D. Leon* heeft zich op zijne beurt van Puente-la-Reina in beweging gesteld, maar is, zoodra *Elio* aanstalte maakte, om hem te gemoet te trekken en te bevechten, dadelijk teruggekeerd. — *Cabrera* blijft meester van het platte land in Arragon, maar bepaalt zich tot strooptogten, die niets beslissen, en de meening dergenen, die zich voorstelden, dat het vertrek van den baron *de Meer* uit Katalonie het teeken zoude zijn geweest tot nieuwe en meer afdoende ondernemingen van de zijde der Carlisten, is tot nog toe niet bevestigd.

Van den 16den. De veroordeelde republikeinsche opstandelingen zijn reeds, op de thans gewone wijze, vervoerd. Men wil, dat *Barbès* naar Mont St. Michel zoude zijn gebracht; maar sommigen verzekeren stellig dat hij naar Brest wordt geleid.

Van den 17den. De jongste berichten uit Alexandria zijn door de gewone Fransche stoompakket, die op Syra de correspondentie van Konstantinopel, Smyrna en Alexandria had overgenomen, te Marseille aangebragt. De berichten uit Alexandria waren van den 26sten, die uit Smyrna van den 29sten. In Alexandria had men nog geen bericht, dat er den 21sten werkelijk een gevecht was geleverd, doch wel een brief van *Ibrahim*, inhoudende, dat het er waarschijnlijk dien dag toe komen zoude. Daar men er acht dagen later in Smyrna geen bericht van had bekomen, mag men het er voor houden, dat de wederzijdsche legers ook den 21sten nog niet slaags zijn geweest, en zich vleijen, dat het bevel, om de vijandelijkheden te staken, hetwelk den 28sten uit Konstantinopel naar Syrie is gezonden, in handen van *Hafiz* zal komen, voor dat de vrede daadwerkelijk is verbroken.

Uit Katalonie wordt gemeld, dat de graaf *d'Espagna* van zijnen strooptocht naar Berga is teruggekeerd, maar zich kort daarop naar Manreza heeft geveerd, en het beleg voor die stad heeft geslagen. Onderweg heeft hij een gehucht, hetwelk voor een paar jaren had geweigerd den pretendent te ontvangen, geheel verbrand. Volgens de laatste berichten, werd Manreza door de Carlisten beschoten, en zoude de generaal *Valdez* zich, tot ontzet dier stad, in beweging moeten stellen.

De gemeenschap met Madrid wordt weder door Carlistische stroopers belemmerd.

In eenen brief uit Rhodes van den 20 Junij leest men, dat de zeerooverij om en bij de Sporadische eilanden veel voortgang maakt. Te Caxos zijn meer dan 50 kleine schepen gebouwd, waarmede onder Grieksche vlag allerlei geweldadige worden gepleegd. Men heeft evenwel krachtadige maatregelen genomen tot beteugeling dezer buitensporigheden.

B E L G I E .

BRUSSEL, den 16 Julij. De heffing van den Schelde-tol schijnt reeds eenige moeilijkheid te baren. De Nederlandsche agent vermeent dezen tol van den gezagvoerder der schepen zelf te moeten vorderen, en aan de zijde van België wordt beweerd, dat de tol, door tusschenkomst van Belgische ambtenaren, aan den Nederlandschen agent moet worden voldaan. — Verscheidene kapiteinen, welke dezer dagen van Antwerpen naar zee zijn gezeild, hebben gemeend, aan de vordering van den genoemden agent, nadat deze het aanbod van betaling, van den kant der Belgische overheden gedaan, had afgewezen, te moeten voldoen, en hebben den tol door hunne cargadoors aan denzelven laten uitbetalen.

Van den 17den. De Koning heeft een besluit genomen, inhoudende, dat, daar het arrest van het hoog militair gerechtshof, ten laste van den generaal *van der Smissen*, bij verstek gewezen, door deszelfs terugkomst is vernietigd, de genoemde generaal op non-activiteit wordt gesteld, en met den eersten dezer maand het tractement, daaraan verbonden, zal genieten.

De Koning trekt morgen naar Parijs.

Van den 18den. Den 15 Julij is het onweder te Arlon in de kerk der Kapucijnen geslagen, tijdens het vieren van de mis. De dienstdoende priester is nedergeroet en onbezeerd gebleven, doch een naast hem staand jongetje is doodelijk getroffen en dadelijk overleden. Verscheidene der aanwezigen zijn min of meer gebrand geworden, doch hebben geen verder letsel bekomen.

Het eerste regiment jagers te paard is van Mechelen, door Brussel, naar Doornik getrokken. De kolonel *van Remoorter*, een majoor en twee kapiteinen droegen de Willems-orde. In Gent heeft een der regeringsleden, openbaar, de Leopolds-orde afgelegd, en de orde van den Nederl. Leeuw, waarmede hij vroeger was begiftigd, weder aanvaard.

Van den 19den. De Koning en de Koningin zijn naar Parijs vertrokken, juist ten tijde, dat het feest van Z. M. komst tot den troon zal worden gevierd. Zij worden verzeld door de heeren *v. Aerschoot*, en *d'Haene*.

ANTWERPEN, den 18 Julij. Men meldt, dat het den Belgischen schepen verboden is geworden, om van de Schelde, door het Sloe, naar de Hollandsche binnenwateren te varen, en dat zij alzoo genoodzaakt worden, om de regten op de vaart op de Ooster-Schelde te voldoen.

Men rekent, dat de stad Aken dit jaar, bij de tentoonstelling der reliquien, door 60,000 vreemdelingen is bezocht geworden.

N E D E R L A N D E N .

's GRAVENHAGE, den 15 Julij. Wij vernemen, dat het dorp Martelange in het Luxemburgsche, welks overgave tot onaangename botsingen aanleiding geven konde, voorloopig en ingevolge eener minnelijke overeenkomst tusschen de Nederlandsche en Belgische ministers van buitenlandsche aangelegenheden, neutraal is verklaard, tot dat dienaangaande door de daartoe ingestelde commissie zal zijn beslist.

Naar men verneemt, is bij koninklijk besluit van den 11 dezer, no. 96, eene nieuwe organisatie van het leger vastgesteld; hetzelfde is verdeeld in drie divisien infanterie, eene brigade zware en eene brigade lichte kavallerie, te zamengesteld als volgt:

Eerste divisie infanterie: bevelhebber luit.-generaal baron *van Geen*, hoofdkwartier Breda. Eerste brigade Z. K. H. de Erfprins *van Oranje*, gen.-majoor, hoofdkwartier 's Hage, 1ste grenadiers, 1ste bataillon jagers, 8ste afd. infanterie.

Tweede brigade: gen.-majoor *Klerck*, 2de bataillon jagers, 5de en 12de afdeeling infanterie.

Tweede divisie infanterie: bevelhebber luit.-generaal hertog *van Saksen-Weimar*, hoofdkwartier Utrecht.

Eerste brigade: gen.-majoor *van Duynen*, hoofdkwartier 's Hertogenbosch, 7de en 17de afdeeling infanterie.

Tweede brigade: gen.-majoor graaf *van Limburg Stirum*, hoofdkwartier Gorinchem, 9de en 10de afdeeling infanterie.

Derde divisie infanterie: bevelhebber gen.-majoor *de Vavauge*, hoofdkwartier Nijmegen.

Eerste brigade: gen.-majoor baron *van Quadt*, hoofdkwartier Nijmegen, 2de en 18de afdeeling infanterie.

Tweede brigade: gen.-majoor *de Hart*, hoofdkwartier Maastricht, 13de en 14de afdeeling infanterie.

Brigade zware kavallerie: gen.-majoor *de Pessen*, hoofdkwartier Haarlem, 1ste, 3de en 4de afdeeling kurassiers.

Brigade lichte kavallerie: gen.-majoor *Bereel*, hoofdkwartier Tilburg, 4de en 5de regiment lichte dragonders, 6de regiment huzaren en 10de regiment lancers.

Van den 17den. Heden ten bij twee ure hebben HH. KK. HH. de Erfprins en de Erfprinses van Oranje derzelver plechtige intogt in deze hofstad gedaan. Reeds vroeg in den morgen zag men vele toebereidselen daartoe maken, en werden tot dat einde vele huizen en straten luisterrijk versierd.

Eene talloze menigte, zoo wel ingezetenen als vreemdelingen, vervulde alle pleinen en straten, en verbeelde niet ongeduld het oogenblik, dat het eerste kanonschot de komst van het Vorstelijk paar zou aankondigen. Ten één ure reden HH. KK. HH., met den bij het programma voor den intogt vastgestelden trein, van het Huis ten Bosch af, alwaar Z. M. zich, bij het instappen der jeugdige echtelingen in het voor hen bestemde rijtuig, vertoonde. Door de menigte, die zich daar reeds bevond, werd de Koning met vreugdegejuich ontvangen.

Aan de Boschbrug gekomen zijnde, werden HH. KK. HH., door HH. Exc. de burgerlijke en militaire gouverneurs der provincie, door den plaatselijken commandant en staf, alsmede door het stedelijk bestuur, verwelkomd, waarbij de staatsraad burgemeester der stad eene korte toespraak tot HH. KK. HH. hield, die kortelijk door Z. K. H. den Erfprins werd beantwoord.

Op het oogenblik der intrede van het Vorstelijk paar in de stad, werd hetzelfde door al salutschoten begroet, terwijl al de klokken der stad werden geluid. De trein, deszelfs weg vervolgd hebbende, hield dezelve daarna op aan het paleis van HH. KK. HH. den Prins en de Prinses van Oranje, alwaar de jeugdige echtelingen door hunne dierbare ouders, broeders en zuster op het hartelijkst werden ontvangen.

Eene aanzienlijke menigte gaf ook hier, gelijk langs den geheelen weg, dien de trein genomen heeft, derzelver vreugde te kennen over de heugelijke echtverbintenis, die gesloten is, en over het feest dat heden gevierd wordt. Z. K. H. de Prins van Oranje beantwoordde deze blijken van liefde en gehechtheid, op de Hem eigene minzame wijze.

Vervolgens hebben HH. KK. HH. zich naar het voor Hoogstdezelve bestemde paleis op het Plein begeven, terwijl de troepen daarna voor dat paleis gedefileerd hebben. Hoogstdezelve werden aan dat paleis opgewacht door de groot-officieren, kamerheeren en adjudanten van Z. M. den Koning. Kort na de aankomst aan het Vorstelijk paleis, werd het jeugdige paar met een bezoek van Z. M. en Z. K. H. den Kroonprins vereerd, en verschenen de jonggehuwden voor het publiek, herwelk hun op de levendigste wijze begroette. Later zijn ook H. K. H. de Prinses van Oranje, Hoogstderzelver dochter, Prinses *Sophia*, en de Prinses *Alexander* en *Hendrik*, op het paleis gekomen.

Aan de Boschbrug waren twee fraai met schoone bloemen en groen versierde trophoen opgericht, prijkende met de naamcijfers van HH. KK. HH. en versierd met de Nederlandsche en Wurtembergsche vlaggen. Niettegenstaande de ontzettende menigte, die zich allerwege bevond, is alles bij dezen intogt in de beste orde afgelopen. De dienst werd waargenomen door de stedelijke schutterij, die bij den ingang der stad geschaard stond, de afdeeling grenadiers en een escadron kurassiers van de 6de afdeeling, die tot dit einde sinds een paar dagen in deze stad was aangekomen.

De verlichting ter eere van de intrede van HH. KK. HH. den Erfprins en de Erfprinses van Oranje, in deze hoofdstad, is zeer luisterrijk geweest, en door het allerheerlijkste weder begunstigd.

Met het vallen van den avond werden de honderd duizend lampions in de stad ontstoken, en baadde dezelve als hetware in licht.

Onder de meest uitmuntende verlichtingen behoort het paleis van Z. M., hetwelk in al deszelfs lijnen was geillumineerd, en in het midden van den gevel met eene fraaije kroon was versierd. Zoowel dit, als het paleis van den Prins van Oranje, had inderdaad iets betooverends. Laatzgemeld paleis leverde, door de gekleurde lampions, een schitterend gezigt op. Daar prijken twee gansche rijen van *W's*; onder en boven aan den gevel, en in het midden eene even zoo uitgestrekte rij met *S's*, in het midden boven aan den gevel waren in eene zon die naamcijfers vereenigd, waarboven eene kroon, over welke de Nationale en Wurtembergsche vlaggen, een perpendiculair en twee in eene schuinsche rigting, wapperden. Zoowel van nabij als ook op een afstand gezien, scheen dit paleis ééne schittering van vuur, een juweel van smaragd-glans.

Het paleis van Z. K. H. Prins *Frederik* was mede zeer luisterrijk verlicht. Hier was eene smaakvolle eerepoort opgericht en verder het gebouw met sierlijke guirlandes omhangen. Het daaraan palende gebouw, zoogenaamd van *Meerman*, was bij uitstek net, met zes rijen waskaarsen aan elken raam geillumineerd, en de verlichting van het balcon en verder voorwerk deed eene uitmuntende uitwerking.

Daarna verdient vooral vermelding de eerepaal op het Plein. Deze obelisk-gewijze tusschen het geboomte schitterend oprijzende naald, was door een aantal slingers aan de vier minder hooge zuilen op de hoeken van het verlicht vierkant verbonden, en prachtig vlamde op de spits van de naald een vuurpot; rijk en grootsch was deze verlichting. Het muzikkorps der schutterij voerde gedurende den avond, in eene tent bij dezelve, de nationale liederen en andere muzijkstukken keurig uit.

Verder prijken vooral de ministerien (inzonderheid dat van marine, justitie, koloniën, oorlog en buitenlandsche zaken) verscheiden hotels van vreemde gezanten, hooge ambtenaren, enz.; terwijl de bevolking over het geheel gewedijverd had, om de illuminatie even algemeen als smaakvol te doen zijn. Aan eerepoorten, slingerwerken, verlichte naamcijfers, kroonen (in het Noordeinde hing er een over de straat) enz., was geen einde.

Over de Loosduinsche brug was door de bewoners van dat gedeelte der stad eene sierlijke eerepoort verlicht, en brandden aldaar onderscheiden teertonnen; het buitenverblijf van Z. Exc. den minister van den Bosch was met veel smaak geillumineerd; voor het raadhuis prijkte eene eerepoort. Het carillon speelde in den vroegen avond, en noodigde als het ware de volksmenigte ten feest.

Alle beschrijving te boven gaande was de menigte, die te voet en in rijtuigen daaraan deel nam; allerwege, op de hoofdpunten der verlichting, waren er drommen van toeschouwers op de been, en vond men onafzienbare files van rijtuigen. Bij feestgewoel vervulde de lucht.

Het jeugdige Vorstelijk paar, hetwelk heden morgen reeds getuige was geweest van de deelneming der bevolking ook van deze hofstad in de heugelijke gebeurtenis, die zoo luisterrijk gevierd wordt, bezocht de illuminatie, in een open rijtuig gezeten, en vergezeld door drie andere rijtuigen, waarin zich HH. KK. HH. de Kroonprins en Kroonprinses, Prins *Frederik*, *Alexander* en *Hendrik* en Prinses *Sophia* bevonden. Uitbundig vreugdegejuich liet zich langs den ganschen weg hooren, dien Hoogstdezelve namen; op verscheidene punten hoorden wij de ontelbare menigte als uit eenen mond, met de levendigste geestdrift, het *Wilhelmus* aanheffen, en werd het rijtuig der jonge echtelingen niet veel beter dan voortgedragen.

Van den 18den. Zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden. Ten half 3 ure wordt de vergadering, onder het voorzitterschap van Jhr. Mr. *M. W. de Jonge van Campens Nieuwland*, geopend.

De heeren *Weerts*, van *Dam van Isselt* en *Tromp* hebben aan de vergadering kennis gegeven, dat zij door ongesteldheid verhinderd worden, de vergadering bij te wonen.

Zijn inkomende twee Koninklijke boodschappen, waarbij, overeenkomstig art. 58 der grondwet, aan de Kamer mededeeling gedaan wordt van de door de Nederlandsche Regering met die der Vereenigde Staten van Noord-Amerika, en met de Staten van het Duitsche tolverbond gesloten traktaten. — Aangenomen voor kennisgeving.

Wordt voorgelezen eene Koninklijke boodschap, houdende kennisgeving van de veranderingen, die er ten aanzien van het beheer van het departement van oorlog hebben plaats gehad, van de benoeming van den Prins-Veldmaarschalk, en van de aftreding van Prins *Frederik*. — Aangenomen voor notificatie.

Nog is ontvangen eene kennisgeving van Z. M., waarbij aan de vergadering mededeeling gedaan wordt, dat het huwelijk van Z. K. H. den Erfprins van Oranje, met H. K. H. Prinses *Sophia* van Wurtemberg, den 18 juni jl., te Stuttgart voltrokken is. Z. M. geeft aan de Kamer van deze heugelijke gebeurtenis kennis, en houdt zich overtuigd van de gevoelen van deelneming der Staten-Generaal, bij het ontvangen van deze mededeeling.

Op het daartoe door den Voorzitter gedane voorstel, wordt besloten om Z. M., op de gewone wijze, bij een adres, de deelneming van de Staten-Generaal wegens deze heugelijke gebeurtenis te betuigen.

Tot het opstellen van zoodanig een adres wordt eene commissie benoemd, bestaande uit de heeren *Schimmelpenninck*, *Repelaar*, *Hoof*, *Hinlopen* en *Gockinga*. Dezelve zal onmiddellijk bijeen komen en reeds morgen aan de vergadering, in eene zitting met gesloten deuren, die tot dat einde ten half elf ure is belegd, een ontwerp van adres aanbieden.

Zijn ontvangen eenige missives van de Eerste Kamer, daarbij berigtende, dat

zij zich met onderscheidene, door de Tweede Kamer aangenomen ontwerpen te vereenigen. — Aangenomen voor kennisgeving.

Is ontvangen een verzoekschrift uit Gent, waarbij een pensioen verlangd wordt. — Verzendend naar de daartoe bestaande commissie.

De heer *van de Poll* biedt, namens den schrijver, Mr. *van den Honert*, de laatste aflevering aan van het door denzelfden vervaardigde Handboek voor de Burgerlijke Regtsvordering, waarmede dit werk alzoovoleindigd is. — Dit stuk zal in de boekerij worden geplaatst.

Is ontvangen eene kennisgeving van Z. Exc. den minister van buitenlandsche zaken, waarbij de Kamer verwittigd wordt, dat Z. Exc. door den Koning gelant is, om zich op morgen ten een ure naar de openbare vergadering der Kamer te begeven, ten einde eene staatkundige mededeeling te doen.

Vervolgens is er overgegaan tot de zamenstelling der afdeelingen voor de maand Juli, en zijn tot derzelver voorzitters en onder-voorzitters benoemd de heeren: 1ste afdeeling, *Dijkmeester* en *van de Poll*; 2de afd., *van Swinderen* en *Corver-Hoof*; 3de afd., *Cats* en *Roël*; 4de afd., *van Asch van Wijck* en *Warin*; 5de afd., *Luzac* en *van Rappard*.

Niets meer aan de orde van den dag zijnde, zoo wordt de vergadering tot morgen gescheiden.

Van den 19den. De Tweede Kamer heeft heden, in eene zitting met gesloten deuren, het ontwerp van een adres aan den Koning, wegens het huwelijk van Z. K. H. den Erfprins van Oranje, met algemeene stemmen aangenomen. Hetzelve is aan de Eerste Kamer verzonden.

Naar men verzeekt, zal de tegenwoordige zitting der Staten-Generaal in het begin der aanstaande week worden gesloten.

Volgens berichten van de Kaap de Goede Hoop van den 19 April, waren er aldaar meer dan 7000 menschen lijdende aan de mazelen; eene ziekte, die zich sinds dertig jaren in die streken niet vertoond heeft. Zeer velen zijn daarvan de slagtoffers geworden, hoezeer de ziekte eenigzins aan het afnemen is. Dezelve wordt gevolgd door eenen zwaren bloedloop, die vooral onder de slaven heerscht.

LEEUWARDEN, den 22 Juli. Z. M. heeft benoemd: tot ontvanger der accijnsen te Rotterdam, in plaats van wijlen den heer *C. M. van der Mee*, den heer *A. Meinsma*, thans ontvanger der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen, te Delfshaven; tot ontvanger der directe belastingen, in- en uitgaande regten, te Delfshaven, den heer *M. Swaan*, thans ontvanger te Rijswijk; te Rijswijk, den heer *C. van Alphen*, thans ontvanger te Blaricum, c. a.; te Blaricum, Huissen en Laren, den heer *A. Roelans*, thans wethouder te Wijk bij Duurstede, en gemeente-ontvanger van Langbroek; tot ontvanger der directe belastingen te Rotterdam, 1ste afd., in plaats van den heer *J. Pompe*, eervol ontslagen, den heer *G. Webbers*, thans ontvanger derzelfde belastingen te Leiden; te Leiden, den heer *W. N. van Hanswijk*, thans ontvanger der accijnsen en entreposeur te Zutphen; tot ontvanger der accijnsen en entreposeur te Zutphen, den heer *D. Rismester*, thans ontvanger der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen te Doesburg; tot ontvanger der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen te Doesburg, Hummelo en Keppel, den heer *W. P. Wijnen*, thans ontvanger der directe belastingen te Zierikzee, en tot ontvanger der directe belastingen te Zierikzee, den heer *C. H. van Wel-*
den, thans ontvanger te Babberik, in Gelderland. Tot verificateur van de comptabiliteit der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen voor de provincie Holland (noordelijk en zuidelijk gedeelte), residentie's Gravenhage, in plaats van wijlen den heer *F. M. Verboom*, den heer *H. A. Gobius*, thans ontvanger der belastingen te Schiedam; tot ontvanger der directe belastingen te Schiedam, den heer *P. van den Bergh*, thans controleur te Maassluis; tot controleur der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen te Ommen, den heer *W. A. H. van Hanswijk*, thans ontvanger te Staphorst, en tot ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Staphorst, den heer *T. C. W. Hamilton* of *Silvertonhill*, thans ontvanger te Wierden. Verplaatst zijn de volgende controleurs: *L. T. van Harreveld*, van Lobith naar Maassluis; *J. J. van Maas-*
van Portingen, van Elst naar Lobith, en *J. A. van Wijngaarden*, van Ommen naar Elst.

Wij vernemen, dat er dezer dagen door Z. M. den Koning een besluit genomen is, waarbij vele mutaties in het personeel der armee, als een gevolg der veranderde tijdsomstandigheden, worden bevolen.

Onder anderen schrijft men ons dienaangaande, dat benoemd zijn: tot opperbevelhebber der vesting Breda, de generaal-majoor *Schuurman*, in plaats van den generaal der infanterie den baron *Chassé*, aan wien pensioen verleend is; tot provincialen commandant van Vriesland, de generaal-majoor *Knotser*; idem van Groningen, de generaal-majoor *Guichiriz*; tot luitenant-kolonel en tevens tot plaats-commandant te Venlo, de majoor *Herkenrath*.

Wijders is pensioen verleend aan den generaal-majoor *Roye van Wichem*, en hem ook de titel van baron toegekend; aan den luitenant-generaal *Howen*, en tevens benoemd tot commandeur der Orde van den Nederlandschen Leeuw; aan de generaal-majors *van Sytaama*, *Everts*, van *Tellingen* en *Brade*, den luitenant-kolonel *van Groen*, den kolonel *Leichers*, benevens den plaats-majoor *Molizer* te Amsterdam.

Ook is de kolonel *d'Effinger Wildegg* benoemd tot ridder van den Nederlandschen Leeuw.

BUITENLANDSCHE SCHEEPVAART TE HARLINGEN.

Binnengekomen: Den 19 Juli het schonechip *Friends*, kap. W. Cousins, van Londen; de kofschepen *de jonge Johan van Letten*, kap. J. U. Jansen, van Memel en *de Vrouw Antje*, kap. B. D. de Grooth, van Christiaansand; het schonechip *Flora*, kap. J. Manning, van Londen; de kofschepen *de Hant-handel*, kap. D. K. de Grooth, van Christiaansand en *Zeldenrust*, kap. G. A. Jonkhoff, van Riga. — Den 20 dito het schonechip *Union*, kap. A. Gallaway, van Londen; het brikship *Wilhelm Friedrich*, kap. K. Parr, van Drobach.

Uitgezeild: Den 14 Juli het kofschip *Sophia Wilhelmina*, kap. A. Anderson, naar Noorwegen; het schonechip *Hope*, kap. W. Baijes, naar Engeland; de smakschepen *Verwachting*, kap. J. Eilers en *Jantina Henderika*, kap. W. J. Ketelaar, beide naar Schotland. — Den 17 dito de kofschepen *de Vrouw Lub-begina*, kap. K. H. de Weerd en *de Broeders*, kap. J. H. Fijn, beide naar Noorwegen, *Ikena Wilhelmina*, kap. H. J. Top, naar Schotland en *Allersma*, kap. R. W. Vos, op Avontuur. — Den 18 dito de schonechepen *Northam*, kap. D. Charrosin en *Monarch*, kap. Jos. Manning, beide naar Londen. — Den 20 dito het kofschip *de Willem*, kap. H. W. Kiers, naar Noorwegen.

M E N G E L W E R K.

AAN DE REDACTIE VAN HET MENGELWERK DER LEEUWARDER COURANT.

De misdaad door *Jan Brandsen* te *Nijkerk* bedreven, heeft de opmerkzaamheid van velen opgewekt, daar hij eerst van de arrondissements regtbank te Arnhem, naar den Hove van Gelderland, en van den Hove wederom naar de arrondissements regtbank is verzonden, om te regt te staan; aangezien er verschil bestond over de toepassing der straf, voortvloeiende uit het verschil van gedachten der Regters, omtrent de ware betekenis en toepassing van het woord (Nuit) Nacht. Bij arrest van den Hoogen Raad der Nederlanden werd bepaald, dat den Hove van Gelderland, hem zoude vonnissen, welk vonnis, bij nader arrest van den Hoogen Raad is gecasseerd; zijnde alstoen de bepaling vastgesteld: hoedende art. 386 no. 1 van het Code Penal (Wetboek van Strafrecht) behoort verstaan en opgevolgd te worden. Hetgeen het Mengelwerk der Leeuwarder Courant daarvan in haar Nummer 49 van den 18 juni jl. bevat, is zeer belangrijk.

Deze gewichtige zaak heeft mijne opmerkzaamheid, zoo als zekerlijk van vele anderen opgewekt, te meer daar het schijnt, dat de opinien, omtrent de ware bepaling van (Nuit) Nacht, veelvuldig zijn en grootelijks verschillen. Vervuld met den diepsten eerbied voor hetgeen door den Hoogen Raad der Nederlanden is bepaald, was ik het met de meeste nederigheid, hieromtrent eenige mededeeling te doen. Het is waar, de *Jurisprudentie* op dit zoo belangrijke punt is thans gevestigd, en alle opmerkingen zouden alzoovnuteloos en zelfs min geoorloofd kunnen toeschijnen: dan in aanmerking nemende dat het *Wetboek van Strafrecht voor Nederland*, nog niet is verschenen, en uit dien hoofde mag beschouwd worden, dat mededeelingen daaromtrent niet ondoelmatig, noch overbodig kunnen geacht worden, alsmede dat het gebied der wetenschappen veroorlooft, aanmerkingen en mededeelingen met bescheidenheid en kiescheheid voor te dragen; zoo vleit de Schrijver zich, dat voor het volgende een plaatsje in het Mengelwerk der Leeuwarder Courant zal worden ingeruimd.

Om alle wijldloopigheid te vermijden, wordt de Lezer naar No. 49 der bovengemelde Leeuwarder Courant verzonden, ten einde met de daar medegedeelde Considerants bekend te worden. Wanneer de Hooge Raad der Nederlanden, des-

zich ophangende vastigt op de volgende twee punten, als 1. Het de Franche taal het woord (Nacht) beschouwd van den ondergang tot den opgang der Zon, zeggende, *L'Espace de temps pendant le soleil est sous notre horizon* etc. NUTT, daar hetzelfde overeenkomt met de landtaal die den tijd, wanneer de halve aardkloot, gedurende het afwezen der Zon verduisterd NACHT noemt, en ten tweeden: dat sedert 25 jaren deze verklaring is gevolgd door verschillende ge-registhoven, ter toepassing van art. 386 No. 1 van het Code Pénal (Wetboek van Strafrecht) achten wij dit een punt te zijn, dat stellig, en voor geene de minste opheldering of toelichting vatbaar is. Dan wanneer de Hooge Raad beweert dat *Natuur- en Sterrekunde*, hetzelfde mede zoude bevestigen, verklaren wij, met den meesten eerbied van deszelfs gevoelens te verschillen, en stellen dit ver-schil, met onderwerp voor beter en wijzer gevoelen, met alle nederigheid hier ter neder. — Volgens sterrekundige berekening naar de poolshoogte van Amster-dam 52° 23' is de lengte der dagen genoegzaam als volgt:

HET LENGTE DER DAGEN.

Datum.	Maanden.	sm. op.	sa. ond.	Lengte van den dag.
1	Januarij	8 15	3 45	7 30.
4	Februarij	7 30	4 30	9 00.
6	Maart	6 30	5 30	11 00.
4	April	5 30	6 30	13 00.
6	Mei	4 30	7 30	15 00.
4	Junij	3 45	8 15	16 30.

HET KORTEN DER DAGEN.

Datum.	Maanden.	sm. op.	sa. ond.	Lengte der dagen.
2	Julij	3 45	8 15	16 30.
8	Augustus	4 30	7 30	15 00.
1	September	5 15	6 45	13 30.
8	October	6 30	5 30	11 00.
8	November	7 30	4 30	9 00.
12	December	8 15	3 45	7 30.

Wanneer men nu met een opmerkzaam oog bovenstaand tafeltje gadeslaat, we-dersprekt het gezonde oog, dat het Nacht zoude zijn, van den ondergang tot den opgang der Zon. Menigmaal ziet men toch in den zomer, den Landman reeds des morgens ten drie uren op zijnen akker, en de Stadgenoot zit niet zel-den 's avonds om negen uren nog op zijne stoepbank de dagbladen te lezen: strijd het nu niet tegen het gezond verstand te zeggen: de Landman werkt bij nacht op zijnen akker, de Stadgenoot zit bij nacht op zijne stoepbank de dagbladen te lezen? De ondergang en opgang der Zon bepalen dus den nacht niet — dit strijdt ook tegen de wijze en weldadige bedoelingen eens wijzen en vaderlijken Schep-pers, die alvorens de nacht te doen aanbreken *avondschemeringen*, en alvorens den dag aanbrak, *morgenschemeringen* daastelde. Schoon is het hoedanig ster-tekundigen zich omtrent deze wijze en weldadige verordeningen eens goeden he-melschen Vaders uitdrukken.

„ Een zeer merkwaardig verschijnsel in onzen dampkring, levert ongetwijfeld „ de straalbuiging op. Zij bestaat daarin, dat de luchtstralen welke in den dam- „ kring der aarde vallen hunne regte streeklijn verlaten, en in alle mogelijke rig- „ tingen naar alle kanten in denzelfden gebogen worden. De bekende *ochtend- en „ avondschemeringen* zijn daarvan het gevolg. Zonder deze straalbuigingen, zou „ zoodra de Zon des ochtends boven de kim verscheen, de duisternis des nachts, „ eensklaps, tot geen gering nadeel van ons gezigt, voor het daglicht moeten „ paats maken, doch zoo als het thans is, vallen de zonnestrallen niet in den „ dampkring, welke de aarde van alle kanten omringt, als de Zon, in onze „ streken zich nog nagenoeg *anderhalf uur* onder de kim bevindt. Een flauw „ schemerlicht vertoont zich eerst in de streek des hemels in welke de Zon op- „ komt, en allengkens breekt het daglicht aan, zoo dat het reeds *helder dag is*, „ wanneer de aanbrengher van den dag, in al haren luister boven de kim oprijst. „ Dit prachtig schouwspel verdient boven alles de opmerkzaamheid van den rede- „ lijken aardbewoner, en zonder Gods grootheid te bewonderen, kan hij hetzelfde „ niet aanschouwen, indien zijn hart niet ongevoelig is, voor de grootheid en „ heerlijkheid der schepping. Bij de *avondschemering* heeft het omgekeerde „ plaats. Zonder dezelve zou, als de Zon des avonds, onder de kim dook, de „ heldere dag eensklaps in een stikdonkeren nacht veranderen, en hoe lastig ons „ dit vallen zou, en welke belemmeringen, hierdoor in het dagelijksche leven, „ ontstaan zouden, zal ik U niet behoeven te doen opmerken. Doch door de „ buiging der lichtstralen in den dampkring blijft het, na dat de Zon reeds onder „ de kim gedoken is, NOG ANDERHALF UUR LICHT. „

Men ziet alzoo, dat de wijze Schepper niet wilde dat de nacht zoude bepaald worden, bij het onder- en opgaan der Zon, daar zij *avond- en morgenschemerin- gen* deed voorafgaan, en opvolgen. En welk mensch eerbiedigt in deze Gods grootheid, liefde en wijsheid niet? Zou het alzoo bij het samenstellen van een nieuw Wetboek van Strafrecht voor Nederland, niet goed zijn, de Nacht te be- palen *een of anderhalf uur*, na dat de Zon onder de kim gedoken is, en *een of anderhalf uur*, voor zij des morgens boven de kim zichtbaar wordt?, en alzoo te stellen: de Nacht vangt aan *een of anderhalf uur* na zonneondergang, en eindigt *een of anderhalf uur* voor zonneopgang, zich steeds in deze regelende naar de vastgemaakte bepalingen der Zons op- en ondergang door sterrekundigen. Deze opmerkingen met de meeste bescheidenheid en eerbied, aan wijzer en verlichter oordeel onderwerpende, noemt de Schrijver zich

Harlingen, den 18 Junij 1839.

SINCERUS.

FRIESCH GENOOTSCHAP van Proefondervindelijke Landbouw.

Ingevolge besluit der Algemeene Vergadering dezes Genootschaps, dd. 22 Februarij 11. vastgesteld zijnde, om ter veredeling van het *Rundvee in deze Provincie*, eene jaarlijksche keuring van *Stieren* te doen plaats hebben, even als zulks reeds met het beste gevolg ten opzichte van onderscheiden Schapen-soorten geschiedt; zoo brengen BESTUURDERS door deze ter kennis der Veehouders. Dat deze keuring nu, en voortaan jaarlijks, zal plaats hebben vóór de *Beemster Stierenmarkt*; waarheen veelal een ruim vijftigtal der uit-muntendste Friesche Stieren telkens worden verzonden.

Dat de eerste keuring thans zal geschieden, op *Vrijdag den 26 Julij* 1839, des morgens ten 10 ure, voor het Logement van C. H. *Wilkeshuis*, in het Zaailand te Leeuwarden. Dat van wege het Genootschap worden uitgelooft: *vier Zilveren Medailles*; waarvan twee derzelve als premien wegens de twee best gekeurde *Twenter-*, en de twee andere voor die der twee best-gekeurde *Enter-Stieren*, zullen worden toegekend.

Bestuurders noodigen belanghebbenden uit, zich aldaar op den bepaalden tijd te vervoegen; vertrouwend, dat ook deze proefneming, genoegzaam bijval zal vinden, en ook den Veehouders en Kooplieden tevens eene goede gelegenheid tot den handel zal aanbieden.

Namens Bestuurders voornoemd,
P. A. MEETER, Secretaris.

De Leden der afdeeling Vriesland, Maatschappij tot bevordering der Toon-kunst, worden bij deze uitgenoodigd tot het bijwonen eener Vergadering, op Dingsdag den 23 dezer, des namiddags ten één ure, ten huize van *Wilkeshuis*, in het Zaailand alhier.

Leeuwarden,

den 18 Julij 1839.

Namens het Bestuur,
F. F. ROMPEL, Secretaris.

KAATSPARTIJ TE LEEUWARDEN,

zal worden vervolgd Woensdag den 24 Julij 1839, des morgens ten 10 ure, en na den afloop DANSPARTIJ, ten huize van S. DAMES.

NIEUWE SCHOUWBURG,

VAN DE WED. A. C. KONING.

Staande in het Zaailand.

Op Dingsdag den 23 Julij 1839, tot zekere en finale sluiting van het Tooneel: De ARME DICHTER, Tooneelspel in een bedrijf, door A. van Koz-
gebe, na hetzelfde; KAROLINA of het GELDERSCH LANDMEISJE, Blijspel met Zang in een bedrijf, tot slot: ROZEN EN VERGEET MIJ NIET, GROFFERD of het ALTAAR van APOLLO, Tooneelmatige Voor-
stelling in een bedrijf, waarin door alle Leden van het Gezelschap in bijzon-
dere karaktere afscheid van het publiek zal worden genomen. — Aanvang pre-
cies ten 8 ure.

TOONEELBERIGT.

Op Dingsdag den 23 Julij 1839, zullen de Acteurs en Actrices van den Am-
sterdamchen Stads Schouwburg, onder Directie van den Heer E. ENGEL-
MAN, alhier in den Schouwburg vertoonen: De JAGERS, een *Tafereel der*
Zeden van het Land, Tooneelspel in vijf Bedrijven, naar het Hoogduitsch van
W. A. van Iffland; gevolgd door eene tweede Voorstelling (op verzoek), van:
CHRISTINA van RUSLAND en MILNA PETERHOFF, of de VORSTIN
EN DE KAMERJUFFER, Historieel Blijspel met Zang, in één Bedrijf, naar
het Fransch door C. J. Roedel.

Op Woensdag den 24 Julij 1839: MARIA, *Koningin van Zweden* en KA-
THARINA, *Hertogin van Finland*, Historieel Tooneelspel in vijf Bedrijven,
naar het Hoogduitsch door C. J. Roedel, (nooit alhier vertoond); gevolgd door:
MEN DOET WAT MEN KAN, NIET WAT MEN WIL, Blijspel in één
Bedrijf, naar het Fransch, waarin de Heer STOUT acht onderscheidene karak-
ters zal voorstellen.

Op Donderdag den 25 Julij 1839: GESNER, of het ZWITSERSCH HUIS-
GEZIN, Tooneelspel in drie Bedrijven, door A. J. Zubli; gevolgd door eene
herhaling (op vereerd verzoek) van: KOM HIER, Blijspel in één Bedrijf,
door den Heer T. J. Kerthoven. Tusschen de beide stukken zal door den Heer
PETERS worden voorgedragen: De DOOD des SPELERS, Monodrama door
A. van der Hoop Jr.

Aanvang ten zes ure precies.

SCHOUWBURG VAN J. W. VAN VELZEN,

OPVOLGER VAN W. G. WEDDELOOPER.

Staande in het Ruiterskwartier.

Op Dingsdag den 23 Julij 1839, tot Sluiting van het Tooneel: GERE-
TIGHEID EN WRAAK of de VADER REGTER over zijnen ZOON, Too-
neelspel in vijf Bedrijven, naar het ontwerp van den Heer *Felicien Malleville*,
geheel vrij bewerkt door A. Ruijsch; nooit alhier vertoond: Tot Slot: eene
PAS DE SCHAWL door zes Personen. — Aanvang ten 8 ure.

Tentoonstelling van Phijssische, Mechanische en Mimische Vertooningen en Tours d'Adresse.

T. D. BAMBERG, Mechanicus van Amsterdam, heeft de eer te berigten,
dat hij op heden Dingsdag den 23 Julij 1839, in de groote Zaal van den Heer
C. H. WILKESHUIS, op het Zaailand, eene laatste buitengewone voorstelling
van bovengemelde Kunstproeven zal geven; hetwelk tusschen beide door het
aldaar zich bevindend Gezelschap Muzikanten zal worden afgewisseld, door
de uitvoering van de schoonste vocale en instrumentale Muziekstukken. De
bijval welke bovengemelde in onderscheidene Societeiten alhier is te beurt ge-
vallen, doen hem hopen, dat deze laatste voorstelling, welke hij belooft zeer
luisterrijk te zullen zijn, met een talrijk bezoek zal vereerd worden. *Entree vrij.*
Aanvang precies ten negen ure.

* * Ondertrouwd:

Op den huize de Braak te Paters-
wolde, den 21 Julij 1839.
Eenige kennisgeving.

MR. M. E. BAKKER Jz., en
E. HESSELINK.

* * Heden verlost van eenen Zoon MARIA JOHANNA KUIPERS, ge-
liefte Echtgenoot van
Dragten, den 12 Julij 1839.

J. G. VAN BLOM.

* * Heden beviel van eenen Zoon M. WAARZUMA, geliefte Echtgenoot van
Exmorra, den 12 Julij 1839.
Eenige kennisgeving.

LAMBs. TIDDENS,
Predikant.

* * Heden beviel vrij voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER, de Hoog
Welgeborene Vrouwe H. A. LEWE VAN ADUARD, geboren Baronesse, thos
SCHWARTZENBERG EN HOENLANSEBERG.
Cleve, den 14 Julij 1839.
Eenige kennisgeving.

WINZUM, den 15 Julij 1839. Heden morgen ten 6 ure verlost door Gods
genade zeer voorspoedig van een' welgeschapen Zoon, ANTJE C. BINSMA, tee-
dergeliefte Echtgenoot van

DOUWE J. ZIJLSTRA.

* * Heden beviel van eene welgeschapene DOCHTER, mijne geliefte Vrouw
D. S. VISSER.
Lemmer, den 15 Julij 1839.

C. P. BAKKER.

MAKKUM, den 17 Julij 1839. Heden verlost van een' Zoon, MARIA
TERWISSCHA VAN SCHELTINGA, veel geliefte Echtgenoot van
W. OVERMEER.

* * Heden beviel van een' welgeschapen doch dooden Zoon, MARTJE A.
KLAVER, geliefte Echtgenoot van
Dokkum, den 19 Julij 1839.
Kennisgeving aan Familie en Bekenden.

B. SCHAAPFMA.

LEEUWARDEN, den 22 Julij 1839. Heden beviel zeer voorspoedig van
eene DOCHTER, T. MENTZ, Echtgenoot van

A. DE JONG, WZN.

Strekende tevens tot bijzondere kennisgeving aan Familie en Vrienden.

* * Heden overleed na eene langdurige ongesteldheid, in den ouderdom van
32 jaren, mijn hartelijk geliefte Echtgenoot G. VAN NIJMEGEN SCHELTE-
MA, Lid van de Regtbank te Sneek.

Arnhem,

den 12 Julij 1839.

Eenige kennisgeving.

S. A. MEURS,
Wed. G. VAN NIJMEGEN SCHELTEMA.

* * Heden overleed aan de gevolgen van zinkings- zenuwkoorts, de jongste
onzer Kinderen, WALLE, in den ouderdom van 3 jaren en ruim 5 maanden.
Gorredijk,
den 14 Julij 1839.

B. F. VAN WALLINGA.
WIJKE F. HOFMA.

FRANEKER, den 17 Julij 1839. Heden namiddag overleed mijne waarde
Moeder IMMIGJE IDZERDA, Wed. J. J. JELLEMA, in den ouderdom van 83
jaren en 9 maanden, Strekkende deze tot bekendmaking aan Familie en Be-
kenden.

M. JELLEMA.

* * Heden overleed aan eene uitterende ziekte mijn waarde Man JAN JO-
HANNES DE BOER, in den ouderdom van ruim een en zeventig jaren; slechts
vier en een half jaar mogt ik met hem in den gelukkigsten Echt doorbrengen.
Edens,
den 18 Julij 1839.

S. DE BOER,
geb. HIEMSTRA.

* * Heden overleed tot onze innige droefheid, ons jongste Kindje AMELIA
MARIA, bijna één jaar oud.

Leeuwarden,

den 20 Julij 1839.

A. J. MISPELBLOM BEIJER.

M. A. MISPELBLOM BEIJER, geb. SIMON.

HARLINGEN, den 20 Julij 1839. Heden avond overleed in den ouderdom
van drie jaren en vijf maanden SCATINE HENDERIKE, hartelijk bemide
jongste Dochter van Dr. M. NAUTA PETERS en C. H. WICHERS.

Eenige kennisgeving.

* * Heden overleed mijn waarde Man L. J. DE VREEZE, in den gezegen-
den ouderdom van bijna 71 jaren.
Hindeloopen, den 21 Julij 1839.

G. B. DIKKEs.

ROORDAHUIZUM, den 21 Julij 1839. Heden morgen omstreeks 10 ure,
overleed na een smartelijk lijden van ruim twee jaren, onze bemide Vader en
Behuwdvader AUKE S. SCHOUSTRA, in leven Boer en Koopman alhier, in
den ouderdom van 54 jaren en 3 maanden, nalatende 8 Kinderen, welke alle
hun zwaar verlies niet kunnen beseffen.

SIEBREN A. SCHOUSTRA.

Uit aller naam.

De BOTER te Leeuwarden, den 19 Julij 1839, f 33.00 à f 35.00.

GROVE KAAS f 19.00 à f 24.00.

De In- en Uilandsche ROGGE en TARWE van Amsterdam den: Rogge
f 198.00 het Laet. — Tarwe f 11.33 de Mude.

STAAT van de Middelprijzen der GRANEN en andere Objecten, welke in de eerste helft der maand Juli 1839, ter Markt der Stad Leeuwarden zijn verkocht, volgens Nederlandsche maat en gewigt, zonder eenige belasting:			
Tarwe, { Roode. 0 : 00	Boter, f 10 : 10	de Mudde. 8 1/2	het Pond.
Rogge, 6 : 25	Vleesch, { Koe. 0 : 36		
Gerst, { Vrooge. 0 : 00	{ Schape. 0 : 28		
{ Late. 4 : 10	Varkens- { Versch. 0 : 38		
Boekweit, 5 : 90	vleesch, { Gerookt. 0 : 48		
Haver, 3 : 00	Aardap. { Vrooge. 0 : 00	de Mudde.	
Witte Boonen, 0 : 00	{ Late. 2 : 45		
Erwten, { Witte. 0 : 00	{ Kool. 0 : 00		
{ Groene. 0 : 00	Zaad, { Raap. 0 : 00		
{ Graauwe. 6 : 75	{ Lijn. 0 : 00		

DE GRIETMAN STRANDVONDER VAN WESTERHOLLEN, op Maandag den 29 Juli 1839, des namiddags ten 5 ure, ten huize van de Moddergat onder Nee, tegen contante betaling, verkopen de navolgende ongereclameerde **GOEDEREN**, geborgen van maand Augustus 1838, op het Schiermonnikooger Strand verongelukt in Brikschip; bestaande in: een stuk TROS, eenige stukken loe DOUG groot ZEIL, een LIJZEIL, een FOK, drie kleine SLOEPZEILEN, en KERKETTING.

HET GRIETENIJBESTUUR VAN GAASTERLAND, gedenkt, op dag den 31 Juli 1839, des morgens ten 9 ure, ten Raadhuis onder nadere approbatie van Edele Groot Achtbare Heeren Gedeputeerden dezer Provincie, tegen genot van strijkgeld, aan den minstaande te besteden:

Het **WEGBREKEN** van de Pijp en het **MAKEN en LEGGEN** van **NIEUWE FLAPBRUG** in de plaats derzelve in het vlek Balk.

Bestek en Conditien liggen inmiddels voor gegadigden ter Secretarij te ter visie, terwijl de aanwijzing in loco zal worden gedaan op Dingsdag den 30 Juli 1839.

Balk,
den 20 Juli 1839.

Het Grietenijbestuur voornoemd,
G. R. G. v. SWINDEREN
Ter ordonnantie van hetzelfde,
W. J. HEMSING.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.			
AMSTERDAM, den 20 Juli 1839.			
NEDERLAND		Gebel.	
Werk. Schuld à 2 1/2 pCt. 54 1/2	55 1/2	54 1/2	55 1/2
Dito dito. 5	102 1/2	102 1/2	102 1/2
Uitgest. Schuld. 1 1/2	1 1/2	1 1/2	1 1/2
Kansbilj. van dito. 27	27 1/2	27 1/2	27 1/2
Amortis. Synd. 4 1/2 pCt. 96 1/2	97	96 1/2	97
Dito dito. 3 1/2	82	82 1/2	82 1/2
Handel-Maats. 4 1/2	173 1/2	174	173 1/2
Nieuwe dito. 4 1/2			
Dito dito 1837. 4 1/2			
Entrepôt-Dok. 4 1/2			
O. I. Leening. 4			
O. I. Leening. 5	99 1/2	100	99 1/2
Aand. Kansb. 4			
Spoorw. Haarl. 104	104 1/2	104 1/2	104 1/2
FRANKRIJK.		Gebel.	
Insch. Grootb. 3 pCt.			
ENGLAND.		Gebel.	
Insch. Grootboek. 3 pCt.			
SPANJE.		Gebel.	
L. bij Ardoin 85. 5 pCt. 18 1/2	18 1/2	18 1/2	18 1/2
Dito bij dito, onb. stukk.			
Passive.			
Deferred.			
Fransche Uitgestelde.			
Engelsche dito.			
PORTUGAL.		Gebel.	
Oblig. te Londen 3 pCt.			
NABELS.		Gebel.	
Cert. bij L. & B. 5 pCt. 93 1/2	94	93 1/2	94
Cert. bij Falc. & C. 5			

Ten gevolge van de williger koersen van Londen van 11. Woensdag, hebben zich ook alhier de meeste binnenlandsche Fondsen in prijs verbeterd, ofschoon algemeen de affaire hoogst onbelangrijk was.

Ardoin waren, niettegenstaande het iets lager merk van Parijs en Antwerpen, bij eenige affaire, zeer vast 18 1/2, 1/2; de overige vreemde Effecten, bij nietigen handel, goed prijshoudend.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD FRANEKER, maken bekend, dat, uit hoofde de Verharddraving eener Gouden Zweep, van wege Z. M. den Koning, te Leeuwarden, is aangekondigd tegen Vrijdag den 2 Augustus e. k., de Verharddraving van den uitgelooften Stadsprijs te Franeker plaats zal hebben niet op Donderdag den 1 Augustus, maar op **MAANDAG DEN 29 JULIJ e. k.**

Franeker, Burgemeester en Wethouders voornoemd,
den 19 Juli 1839.

A. STINSTR.

Ter ordonnantie van dezelve,
A. TELTING.

HET GRIETENIJBESTUUR VAN ACHTKARSELEN, noodigt bij deze uit de **ONDERWIJZERS** van den 2den rang (en alzoo met uitsluiting van die van den 3den rang, bij de vorige oproeping mede toegelaten), welke genezen zijn om te dingen naar den vacerenden post van Schoolonderwijzer te **Kooten**, om zich vóór den 1 Augustus e. k., in persoon of met vrachtvrije brieven, onder overlegging van hunne bewijzen van algemeene toelating en goed gedrag aan te melden ter Secretarie van die Grietenij. Zullende het vergelijkend Examen gehouden worden op Donderdag den 15 Augustus daaraanvolgende, des voormiddags ten 9 ure, in het Grietenijhuis te Buitenpost.

De voordeelen van dezen post, waaraan de bedieningen van Koster en Voorzanger zijn verbonden, bestaan behalven in eene vrije Woning en Tuin, in eene jaarwedde uit de Kerkvoogdijbeurs ad f 250, eene jaarlijksche toelage uit de Grietenijkas ad f 40, en in de Schoolpenningen wegens de Dagschool tegen 30 cents voor iederen leerling in het vierendeels jaar, van eene bevolking van 700 zielen, en vaders voor de Avondschool 10 cents per week. Zijnde het echter waarschijnlijk dat er ten opzichte der schoolgelden eenige verandering zal worden gemaakt, welke het Bestuur zich voorbehoudt.

Buitenpost,
den 9 Juli 1839.

Het Grietenijbestuur voornoemd,
S. v. HAERSMA.

Ter ordonnantie van hetzelfde,
F. J. M. M. MULIER.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN BARRADEEL, daartoe door belanghebbenden verzocht, roepen mits deze op, de Eigenaren van Landerijen, gelegen onder den dorpe Almenum, in den omtrek, waaryan Naastlegers zijn, ten Oosten de grietenij Franekeradeel, ten Zuiden Wonseradeel, en de Bolswarder Vaart, ten Westen dezelfde Vaart en ten Noorden de jurisdictie der stad Harlingen en de Trekvaart, — om te compareren op Dingsdag den 6 Augustus e. k., in de Herberg het Nieuw Bonthuis, op de Greetingabuurt te Almenum, ten einde te beraadslagen en te besluiten, op de dan te doene Voorstellen tot stichting eener bepopoling van Landerijen in voorschreven omtrek, en tot bevordering van hetgeen bevonden mogt worden daarop te moeten volgen.

Sexbierum,
den 20 Juli 1839.

Grietman en Assessoren van Barradeel,
SIXMA VAN HEEMSTRA.

Ter ordonnantie van dezelve,
E. J. ALTA.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN SCHOTERLAND, roepen door deze de Floreenpligtige Ingezetenen der Grietenij op, om bijeen te komen in de respectieve Dorps Kerken of gewone vergaderplaatsen, op Donderdag den 15 Augustus dezes jaars, des voormiddags ten elf ure, ten einde alsdan mededeeling te ontvangen van den inhoud der acte van provisionele borgtocht, gesteld door den, ten gevolge van de op den 15 April deszelfden jaars gehoudene stemming, benoemden Generalen Ontvanger der Zeedijks Floreen in de Grietenij: — hun goedvinden omtrent die borgtocht kennelijk te maken, en alzoo te beslissen, of dezelve al dan niet voor genoegzaam zij te houden; — kunnende voorts door belanghebbenden visie van voorschrevene acte in originalt worden genomen ter Secretarij der Grietenij.

Heerepveen,
den 20 Juli 1839.

Grietman en Assessoren voornoemd,
H. W. DE BLOCC VAN SCHELTINGA.

Ter ordonnantie van dezelve,
A. VAN DER LAAN.

DE GRIETMAN VAN FRANEKERADEEL, maakt bij deze bekend, dat ten gevolge benoodigde Reparaten, de passage over de **PAIJE-ZIJL** onder Achlum, met Rijtuigen en Vee, alsmede de vaart door dezelve met Schepen ter wijde van 2 el 664 streep, tot nadere bekendmaking afgesloten is.

Franeker,
den 17 Juli 1839.

De Grietman voornoemd,
J. M. v. BEIJMA THOR KINGMA.

HET DIJKSBESTUUR der Contributie Hemelumer Oldephaert en aadhoor, in deszelfs Vergadering van den 9 April jl. heeft plaats gehad:

1°. De vierde Uitloting van vijf duizend Guldens kapitaal van de in 1835 genegotieerde vijf en zestig duizend Guldens, waarvan de uitgelote nummers zijn nos. 29, 38, 39 en 44, ieder groot f 1000, en no. 57a en 57b, ieder groot f 500 kapitaal, en

2°. De eerste Uitloting van twee duizend Guldens kapitaal, van de in 1835 genegotieerde vier en twintig duizend Guldens, en waarvan zijn uitgeloot nos. 4, ieder groot f 1000 kapitaal, welke tegen intrekking der Obligatien en den zelfver stellen Coupons, met de verschenen renten, betaalbaar zullen zijn Kantore van den Heer A. L. POTMA, Ontvanger-Generaal der Contributie, nende te Workum, ten wiens Kantore tevens de verdere verschenen rentebetaling Negotiatien zal plaats hebben, als:

Voor de betaling der aflossing en renten der Negotiatie van 1835, gedurende de maand Augustus, en voor die van 1837, gedurende de maand November e. k. telken dage, uitgezonderd Zon- en Feestdagen.

Stavoren,
den 19 Juli 1839.

Het Dijksbestuur voornoemd,
G. A. AVENHORN VAN NAUTA, V.

Ter ordonnantie van hetzelfde,
H. T. DE JONG, Sect.

Verzekering voor Brandschade.

DE GECOMMITTEERDEN van de Onderlinge Brand-Assurantie-Societij, over de voormalige kantons Franeker, Bolsward en Dronrijp, herinnert bij deze de daarbij belanghebbenden, dat de Inschrijvingen van VEE, HOUT en GRANEN met den 1 Augustus e. k. eindigen, en informeren diegenen, welke die voorwerpen met den 1 Augustus aanstaande wenschen verzekerd te hebben, dat de aangaven daarvan, in den loop dezer maand Juli moeten geschieden. Hiertoe zal gelegenheid zijn des Maandags in den Prins, te Franeker; des Dinsdags in den Wijnberg, te Bolsward en Zaturdagen den 20 en 27 dezer, in huize van W. Veenstra, te Dronrijp, telkens des voormiddags van 10 tot 12 ure; terwijl na het einde van deze maand, geene aangaven worden aangenomen.

Achlum,
den 10 Juli 1839.

Namens de Gecommitteerden voornoemd,
DRAISMA DE VRIES, Boekh. ad. int.

DE NOTARIS J. A. SCHAAFF, te Stiens, zal, op Zaturdag den 27 Juli 1839, des avonds ten vijf ure, ten huize van P. J. Hoogstra, te Stiens, op Crediet, verkoopen:

1. Een bundel 46 roede KOOLZAAD, te velde staande aan den Schilme onder Stiens.
2. 55 Roede VLAS, staande aan den Oostkant van den Lage Heere Weg onder Finkum.

Gegadigden worden verzocht, de Vrucht vooraf te bezigtigen.

Boelgoed van Manufacturen.

R. BLOEMBERGEN SANTÉE en L. HARMENZON, Deurwaarders bij de Regtbank te Leeuwarden, zullen, op Maandag den 29 Juli e. k., des voormiddags ten 9 ure, ten huize van J. Hardorff, in de Korfmakerstraat te Leeuwarden, verkoopen: Laken, Duffel, Rokstreep, Fienel, Bokkebaal, Boezelaar, Linnen, Chelas, Dopjes, Mousetin, Marseilles, Merinos, Dweilgoed, Garen, en hetgeen meer ter verkoop zal worden aangeboden.

Te bezigtigen op Zaturdag den 27 Juli 1839, des namiddags van 2 tot 5 ure.

TE KOOP: Een **KOFSCHUITJE**, zoo goed als nieuw, in het jaar 1837 gemaakt, lang 11 tot 13 el, wijd 2 el 37 duim, hol 1 el 29 duim, met zijn geheel toebehooren, liggende op Zevenhuizen bij Franeker. Te bevrage bij J. R. BOOMSMA, aldaar. Brieven franco.

DE ODERGETEKENDE heeft de eer, zijne nieuwe **FABRIJK van SCHULF KALK**, gevestigd aan de Sneeker Trekvaart, bij deze Stad, in de gunst van belanghebbenden aan te bevelen.

Leeuwarden, den 19 Juli 1839.

A. GRATAMA.

A. F. GALETTE, Tandarts, heeft de eer het Publiek te berigten, dat hij den 23 dezer te Sneek zal zijn, in het Logement de Wijnberg; den 26 dito te Leeuwarden, bij C. PELLE; alwaar dezelve over alle **MONDGE-BREKEN** te spreken of te ontbieden is.

Harddraverij te Makkum.

Met toestemming van den Heer Grietman van Wonseradeel, gedenken de Kasteleins G. J. WESTENDORP en O. H. POSTHUMUS, met eenige Liefhebbers, op Donderdag den 25 Juli e. k., te laten Verharddraven, en aan den eigenaar van het snelstdravend Paard vrij te vereeren: **Eene extra fraaije PENDULE, met daarbij twee mooie BLOEMVAZEN**. Alle Paarden zullen worden toegelaten welke tot genoegen der Keurmeesters zijn.

De keuring der Paarden zal geschieden 's middags ten 12 ure, ten huize van genoemden Westendorp, en de Draverij ten 2 ure een aanvang nemen.

Kaatsen en Harddraven te Witmarsum.

Met consent van het Edel Achtbaar Grietenijbestuur van Wonseradeel, gedenkt de Kastelein met eenige Ingezetenen, op Zondag den 28 Juli 1839, te laten Verkaatsen door porturen, en aan de winners vrij te vereeren: **Eene fraaije ZILVEREN BRANDEWIJNSKOP**.

En voorts op Maandag den 29 dito te laten Verharddraven: **Eene zware en fraaije ZILVEREN ZAK-TABAKSDOOS**, door Paarden die geen Prijs of Premia (uitgezonderd als driejarig) hebben gewonnen en tot genoegen der Keurmeesters zijn.

JAN A. VELLENGA.

Met toestemming van het Edel Achtbaar Grietenijbestuur van het Bildt, gedenkt de Kastelein S. ANTONIDES, te Sint Jacobi Parochie, op Maandag den 29 Juli 1839, des namiddags ten 2 ure, door Paarden die geen Prijs of Premie gewonnen hebben en tot genoegen der Keurmeesters zijn, te laten Verharddraven en vrij te vereeren: **Eene extra fraaije ZILVEREN ZAK-TABAKSDOOS**.

KOLFPARTIJ OM GOUD EN ZILVER.

Met consent van het Edel Achtbaar Bestuur van Franeker, gedenkt de Kof-fijhuishouder A. BUWALDA Jz., ten zijnen huize aan de Breda-plaats, aldaar, te laten Verkolven, en vrij te vereeren: **Een BRILLANT GOUDEN ZAK-HOROLOGIE tot Prijs, en eene FRAAIJE ZILVEREN ZAK-TABAKSDOOS tot Premia**.

Wordende, om naar dezelve te dingen, alle Liefhebbers uitgenoodigd, op Dingsdag den 30 Juli 1839, met verzoek tevens zich daags te voren in persoon of door franco brieven aan te melden, naardien het trekken der nummers des morgens vóór negen uren zal plaats hebben; ten einde daarna onverwijld te kunnen aanvangen.

De Apotheker E. BLOEMBERGEN, te Leeuwarden, verkoopt, eenen **JONGELING** die bereids één à twee jaren daarbij is werkzaam geweest. Brieven franco.